

EEN IDEOGRAFIE VOOR DE LINKEROEVER

UITDUNNEN EN VERDICHTEN – NIEUWE STEDELIJKE BUITEN- EN BINNEN-RUIMTES VOOR DE LINKEROEVER

Het plan dat ons idee illustreert dient te worden gelezen als een ideografie, een ruimtelijk scenario en niet als een stedenbouwkundig plan. In deze ideografie hebben we de Linkeroever geïnterpreteerd als een ruimtelijke conditie die we in zijn algemeenheid in de periferie van de hedendaagse Europese stad aantreffen, en als zodanig proberen we te laten zien hoe in zulke omstandigheden weer enige ruimtelijke ordening en stedelijke vorm zou kunnen worden aangebracht door een duidelijk onderscheid te maken tussen twee ruimtelijke identiteiten: ‚ruimte gedefinieerd door objecten, oftewel ruimte binnen volumes‘ en ‚ruimte rondom objecten, oftewel ruimte tussen volumes‘.

Door toepassing van dit principe op de Linkeroever ontstaat, middels verdunning en verdichting, een aantal compacte kwartieren die als ‚stedelijke binnenruimte‘ kunnen worden geïdentificeerd. Op een groter schaalniveau wordt het stedelijke weefsel van deze kwartieren tezamen weer ingebed in de andere ruimtelijke identiteit, ‚stedelijke buitenruimte‘, gevormd door zowel de omringende open ruimte als de centrale groene ruimte en hun vrijstaande objecten. Op deze manier wordt tevens iets meer orde en oriëntatie gegenereerd in de verschillende ruimtelijke schalen die de Linkeroever op dit moment karakteriseren.

In de ideografie zijn de bestaande elementen in grijs aangegeven en de rode elementen dienen gelezen te worden als zones voor ruimtelijke interventie. Zoals men zich kan voorstellen zijn deze zones voor ruimtelijke interventie ook de zones die het potentieel herbergen voor verdere verdichting op de Linkeroever. Men zal echter ook moeten begrijpen dat deze ruimtelijke interventies sterk afhankelijk zullen zijn van opportuniteiten, en als zodanig vertegenwoordigt de ideografie dus geen stedenbouwkundig plan, maar eerder een ruimtelijke strategie in de tijd.

Om iets duidelijker te maken hoe deze interventie zones zouden kunnen worden getransformeerd en wat voor soort verdichtingsmogelijkheden dit stad-morfologisch zou kunnen betekenen, zijn

een aantal abstracte illustraties geïntroduceerd. Deze laten enerzijds de transformatie zien van de bestaande objecten naar de nieuwe ruimtelijke objecten en anderzijds het perspectivische beeld dat dit stad-ruimtelijk oplevert.

Onze verkeersstructuur laat een duidelijk scheiding zien tussen snel en langzaam verkeer. Dit heeft vooral vandoen met het feit dat elk verkeers-type dit ‚nieuwe deel van het centrum van Antwerpen‘ vanuit een andere kant benadert. Enerzijds benadert het langzame verkeer, komende vanuit de dichte binnenstad van Antwerpen — en hopelijk gebeurt dit in de toekomst via een duidelijk zichtbare verbinding over de rivier — het nieuwe deel van het centrum aan de ‚binnen- of voorzijde‘. D.w.z. vanuit de dichte binnenstad (de ene ruimtelijke identiteit) benadert men de centrale parkachtige open ruimte (de andere ruimtelijke identiteit) aan de oostkant van de Linkeroever.

Het snelverkeer anderzijds, komende via de Waaslandtunnel en de ruggengraat van de Charles de Costerlaan, benadert gevoelsmatig het nieuwe deel van het centrum, d.w.z. diens dichtere weefsel, van de ‚achter- of buitenkant‘. De twee noordelijke wijken zijn bereikbaar via de August Vermeylenlaan en de zuidelijke wijken via de Halewijnlaan. Let ook op de interruptie van de Gloriaanlaan en de Thonetlaan voor snelverkeer ter plaatse van het centrale park.

Om een daadwerkelijk proces van verdichting te bewerkstelligen zal het nodig zijn dat er een grens wordt gesteld aan verdere uitbreiding naar het Westen. Dus hebben we hier een soort dichte groene grenszone aangegeven die zich uitstrekt van noord naar zuid, langs de August Vermeylenlaan en de Halewijnlaan, die vervolgens helemaal naar beneden doorloopt tot aan het Galgenweel. Vanaf hier loopt de groene gordel door en buigt terug als de zachte recreatieve oever van de Schelde boog. Samen met het centrale park zou deze groene gordel eveneens een duidelijke ruimtelijke identiteit verlenen aan het z.g. Scheldepark Linkeroever, in de schoot waarvan de stad zich dan vervolgens verder kan uitbreiden en verdichten.